

dene. Staten øver i høj grad indflydelse på rationaliseringens vilkår. Imidlertid er der blandt de mange studierejseberetninger, som har dannet grundmaterialet for ILO-beretningen, ingen som indeholder en dyberegående behandling af lovgivningens og de offentlige restriktioners betydning for produktiviteten. Ifølge ILO-beretningen blev ønskeligheden af en liberalisering og stabilisering af den internationale samhandel livligt debatteret ved den drøftelse af produktivetsproblemerne, som fandt sted ved Den internationale arbejdskonference i 1953. Næppe nogen vil hænægte, at liberaliseringsspørgsmålene har optaget regeringerne meget i de senere år, og betydningen for produktiviteten af en mere uhindret samhandel er vist også almindeligt erkendt. Imidlertid er der næppe tvivl om, at man med mindst lige så stor vægt kan henvise til, at liberaliseringen ville lettes overordentlig meget, hvis produktiviteten i de forskellige lande ikke var så forskellig, og ud fra denne erkendelse gives der i flere og flere lande støtte fra staten til arbejdet i de såkaldte produktivetscentre.

ILO-beretningen kan kun tjene som et arbejdsdokument. Det er ikke fuldt ud lykkedes at fremstille en universel teori for rationalisering, omend mange værdifulde iagttagelser er samlet. Fremstillingen er helt igennem sober og objektiv, men hist og her så fuld af forbehold, at alle muligheder lades åbne. Den er skrevet først og fremmest for alle, der deltager i organisationens arbejde og vil kunne danne udgangspunkt for drøftelser i de forskellige konferencer, som organisationen kalder sammen til. Ikke mindst vigtigt er imidlertid organisationens indsats for teknisk bistand til industrielt underudviklede lande, og beretningen kan sikkert være nyttig som introduktion til arbejdet i disse landes produktivetscentre. Efterhånden som erfaringerne fra disse centre kan indgå som grundlag for drøftelserne om rationaliseringsarbejdet, vil mulighederne for at danne en universel teori bedre kunne belyses. Som beretningen foreligger, har kun erfaringerne fra produktivetsarbejdet i Israel kunnet medtages.

Produktivetscentre er overalt i verden en ny foreteelse. Det første produktivetsudvalg var det britiske, som blev oprettet i 1948, men i de følgende år er der som følge af en OEEC-rekommendation af august 1949 oprettet produktivetscentre i alle OEEC-landene, og OEEC har i flere år søgt at bistå produktivetscentrene på forskellig måde — senest ved i juli 1953 at oprette et europæisk produktivetscenter (EPA, European Productivity Agency). Det er endnu for tidligt at bedømme arbejdet i EPA, men store midler er stillet til rådighed for en intensivering af det europæiske samarbejde om højere produktivitet, og det er sandsynligt, at erfaringerne fra dette arbejde vil kunne få interesse for ILO's tekniske bistandsprogram til lande uden for Europa. Et samarbejde, der muliggør en hurtig, gensidig information mellem ILO og EPA, er etableret, ligesom der også er snævre kontakter mellem disse organisationer og CIOS.

Werner Rasmussen.

NATIONALØKONOMISK FORENINGS GENERALFORSAMLING 1954

Tirsdag den 26. oktober 1954 afholdt foreningen sin årlige generalforsamling. Til dirigent valgtes departementschef *Einar Cohn*.

Formanden, professor, dr. polit. *Carl Iversen* aflagde beretning. Medlemstallet ult. 1953 var 962 mod 950 ved udgangen af 1952, og tidsskriftet havde ult. 1953 1316 abonnenter mod 1295 året før.

Foredrag i sæsonen 1953/54:

- 12/10 1953: Professor *Jørgen S. Dich*, Aarhus: Folkepensioneringen.
 17/11 1953: Professor *H. Winding Pedersen*: Konkurrencebegrænsning og monopolkontrol.
 8/12 1953: Finansminister *Viggo Kampmann*: Udgiftsreform eller skattereform.
 19/1 1954: Lektor ved Handelshøjskolen, cand. polit. *Bjarke Fog*: Priskalkulation og prispolitik i den danske industri.
 26/3 1954: Kreditforeningsdirektør *P. A. Callo*, Haderslev: Aktuelle realkreditproblemer.

Mødet i februar måtte aflyses, fordi foredragsholderen, forbundsformand Hans Rasmussen, i sidste øjeblik blev forhindret.

Formanden gjorde opmærksom på, at Nationaløkonomisk Forenings Fond har udsat følgende to prisopgaver:

1. Efter en sammenligning og vurdering af udtryk for det reale vestandsniveau i U.S.A. og Vesteuropa ønskes en undersøgelse af de væsentligste årsager til de konstaterede forskelle.
2. En undersøgelse af produktionsomkostningerne indenfor landbrug og industri i Danmark, Norge og Sverige.

Besvarelser, der skal indsendes inden 1. april 1955, kan belønnes med indtil 5.000 kr.

Nordisk nationaløkonomisk møde afholdes næste gang i Helsingfors i sommeren 1955. Medlemmerne vil senere få nærmere meddelelse.

Regnskabet for 1953, der var omdelt, viste en stigning i foreningens formue på 530 kr. til ca. 8.500 kr.

Tidsskriftets underskud var steget en del, nemlig fra ca. 360 kr. i 1952 til ca. 3.300 kr., væsentlig på grund af højere satser for forfatterhonorarer og øgede tryknings- og papirudgifter som følge af større sideantal.

Iøvrigt var der ingen væsentlige forskydninger. Udgifterne i forbindelse med medlemsskabet i International Economic Association blev igen i 1953 dækket ved tilskud fra Rask-Ørsted Fondet.

Nationaløkonomisk Forenings Fond havde haft renteindtægter på godt 3.000 kr. og andre indtægter på ca. 200 kr., medens der var udbetalt 5.000 kr. som belønning for cand. polit. Poul Milhøjs besvarelse af en stor prisopgave og ydet tilskud på 1.000 kr. til yngre nationaløkonomers rejse til Nordisk Møde i Stockholm. Formuen var herefter formindsket med ca. 2.800 kr. til ca. 71.800 kr.

Foreningens og Fondens regnskaber var som i tidligere år udarbejdet af *Revisions- og Forvaltnings Institutet* og revideret af den valgte revisor, direktør *J. Toftegaard*, der intet havde fundet at bemærke.

Af bestyrelsens medlemmer afgik efter tur handelsminister *Lis Groes* og finansminister *Viggo Kampmann*. Handelsministeren genvalgtes, og i stedet for finansministeren, der ifølge foreningens love ikke kunne gen vælges, valgtes docent ved Handelshøjskolen i København, cand. polit. *Poul Winding*.

Til revisor genvalgtes direktør *Toftegaard*.

Bestyrelsen består herefter af professor, dr. polit. *Carl Iversen*, formand; handelsminister *Lis Groes*; kontorchef i Prisdirektoratet *S. Gammelgaard Jacobsen*; formand for Snedkerforbundet *Niels Madsen*; direktør for Amagerbanken *G. Marckman-Hansen*; fhv. handelsminister, direktør for Tuborg Bryggerierne *Aage L. Rytter*; og docent *Poul Winding*. Underdirektør i Sparekassen for København og Omegn *Kjeld Christensen* er sekretær i foreningen.